

Dopravní chiméra

Převod zboží ze silnice na železnici je utopie, říká podnikatel a šéf sdružení autodopravců Česmad Bohemia Vladimír Starosta.

ROZHOVOR
str. 8–9

Sebevědomí jako před krizí

Nová vlna podpůrných akcí centrálních bank vnutila trhům stabilitu. Investoři si věří nejvíce od loňského léta.

SVĚTOVÁ EKONOMIKA
str. 6

➔ CZK/EUR • 27,025/0,000 Kč ➔ CZK/USD • 24,488/–0,042 Kč ➔ PX • 876,21/+0,68% ➔ EURO STOXX 50 • 2931,10/–0,61% ➔ ZLATO • 1331,67\$/+0,27%

KOMENTÁŘ: TURECKÁ RÁNA Z MILOSTI / str. 12

Krátce

Nečas s manželkou čelí žalobě kvůli trafikám

Vrchní státní zastupitelství v Olomouci obžalovalo bývalého premiéra Petra Nečase, jeho ženu Janu Nečasovou a někdejšího náměstka Romana Bočka z uplácení tří exposlanců ODS funkcemi. **str. 3**

ArcelorMittal začal automatizovat výrobu

Sedmdesátka programátorů a elektroprojektantů už rok pracuje na tom, aby výrobu v ostravské huti ArcelorMittal řídily místo lidí počítače. **str. 4**

Automobilky zaplatí miliardy eur za kartel

Evropská komise udělila velkým výrobcům nákladních automobilů rekordní pokutu přes 2,9 miliardy eur. Firmy se domlouvaly na cenách. **str. 7**

Odvěta za puč postihne desetitisíce Turků

Rozsáhlé čistky v Turecku pokračují. Nejnověji ministerstvo školství propustilo 15 200 zaměstnanců. O místo přišlo i 257 lidí z úřadu premiéra. **str. 10**

twitter.com/e15news

MARTIN ČABAN:

Blob ne, ruské veleko ano. Praha v kostce, kontinuita funguje Bém Nebém. Co s knihovnou, když se to netočí.

Praha vyhání kamiony

Pražští radní schválili omezení pohybu kamionů po městě, konkrétní varianty se

budou teprve rozpracovávat a projednávat.

Hlavní město tak reaguje na skutečnost, že vláda odebrala nejvyšší prioritu dostavbě velkého pražského okruhu mezi D1 a D11.

Dopravci protestují. Vidí se jako oběť neschopnosti politiků prosadit zásadní stavby. **UDÁLOSTI / str. 2**

Foto profilmedia.cz

9 771803 454307 16156

Zápisník
Pavla Otta

Hurá do kosmu

Česko je zase pozadu. Na rozdíl od některých evropských zemí nemá centrální úřad pro kosmický výzkum, miní vicepremiér pro vědu Bělobrádek. Pro začátek by stačilo, kdyby se vláda shodla na podpoře pro továrnu americké GE na letecké motory. Do kosmu můžeme vyrazit pak.

Zetor chce kromě traktorů vyrábět pásové obrněné transportéry pro evropské armády a samozřejmě i pro tu českou, která zrovna na tuhle techniku chystá zakázku. Nápad je to pěkný. Nutno ovšem podotknout, že podobné tuzemské projekty zatím moc nedopadly.

Protikorupční Transparency International bude opět sledovat výdaje partají před říjnovými krajskými a senátními volbami. Předpokládá, že nejprůhlednější bude ANO dotované svým šéfem Babišem. Jeden miliardář, jeden Agrofert, jedno hnutí. Jasně jako facka.

Ministr Jurečka chce z elektronické evidence tržeb vyjmout prodejce na farmářských trzích a další drobné podnikatele. Milé, takové předvolební. Proč to neprosadil už ve vládě nebo v parlamentu, když se o EET jednalo, šéf rezortu zemědělství nevysvětlil.

Jsou prázdniny a tak jistě potěší, že vlčí smečka u Kokořina se rozrostla nejméně o čtyři mláďata. Jen aby to s vlky nedopadlo jako s bobry. Těch už mají leckde plné zuby.

Protagonisté dne

Petr DOLÍNEK
NÁMĚSTEK PRIMÁTORKY

Plán náměstka primátorky hlavního města na omezení kamionové dopravy v Praze dostává reálnou podobu.

str. 2

Vijay MAHADEVAN
ŠÉF ARCELORMITTAL OSTRAVA

Huť chce automatizovat veškerou výrobu, a tak zvýšit produktivitu práce. Do řízení procesů vloží sto milionů korun ročně.

str. 4

Marissa MAYEROVÁ
ŠÉFOVÁ YAHOO

Ztráta společnosti Yahoo se pod vedením Mayerové dále prohlubuje a sama ředitelka je pod silící palbou kritiky.

str. 7

KONEC VOZÍTEK V PRAŽSKÉM CENTRU

Foto čtk

POPULÁRNÍ I ZATRACOVANÁ vozítka (známá jako segway) zmizí z centra. Rada města Prahy včera odsouhlasila jejich zákaz. Kromě Prahy 1 se omezení od poloviny srpna bude týkat například i Letné, Libně, Holešovic a části Vinohrad, Žižkova, Prahy 4 a Smíchova. Zatímco provozovatelé vozítek protestují a hrozí žalobami, Asociace cestovních kanceláří zákaz podpořila. Podle ní menšina na vozítkách ohrožuje většinu návštěvníků.

Praha schválila omezení kamionů

■ Rozsah zákazu pro kamionovou dopravu není zatím jasný, základní tranzit by však narušen být neměl.

Jan Šindelář

Pražští radní včera začali zhmotňovat plány na vytlačení kamionů z města. Rada schválila návrh svého člena za ČSSD Petra Dolínka, který omezení prosazuje jako reakci na macešský přístup vlády k dostavbě pražského okruhu z Modletic do Běchovic.

Podle Dolínka kamiony ohrožují lidské zdraví i životní prostředí ve městě. „Bez účinného regulačního nástroje hrozí výrazné zhoršování zdraví a komfortu života obyvatel dotčených oblastí,“ napsal Dolínek v návrhu.

Množství a rozmístění zákazů vjezdu ale není zatím jasné. Radní dali za úkol magistrátnímu odboru pro rozvoj dopravy, aby do měsíce vypracoval jednotlivé varianty. Podle maximalistické varianty na mapce

technické správy komunikací, kterou má deník E15 k dispozici, by byly pro kamiony uzavřeny fakticky všechny sjezdy na mimoúrovňových křižovatkách.

Takových zákazů by bylo zhruba třicet, především na hotových částech velkého pražského okruhu a Štěrboholské radiále. Ta dnes slouží tranzitu místo zmíněného chybějícího úseku mezi D1 a D11 Modletice–Běchovice. Samotný tranzit by ale ohrožen být neměl, kamiony by pouze nemohly z radiály ve městě sjíždět. „Budeme ale hledat nějaká omezení i na radiále, například časová,“ doplnil pro E15 Dolínek.

V každém případě by se už kamiony nedostaly například na kolínskou výpadovku, Evropskou nebo na Černý Most.

Dopravci s omezením nesouhlasí. „Za neexistenci uceleného pražského vnějšího okruhu nemožnou dopravci nebo řidiči kamionů. Jednoznačnými viníky jsou všichni politici, kteří byli za posledních mnoho let na magistrátu a svůj podíl na tom mají i vládní politici a příslušná ministerstva,“ uvedl prezident sdružení Česmad Bohemia Vladimír Starosta. Podle něj navíc magistrát bude muset vydat mnoho výjimek pro dopravce, kteří sídlí v Praze.

ROZHOVOR str. 8–9 NÁZORY str. 12

Východní spojka

Zlobu pražských radních na kamiony vyvolaly mimo jiné potíže s projektem velkého pražského okruhu mezi D1 a D11. Úsek má stejně jako řada dalších staveb stanovisko k vlivu na životní EIA podle starého zákona z roku 1992. Deseti nejdůležitějším stavbám se starou EIA vláda zákonem i dohodou v Bruselu zajistila výjimku, pražský okruh ze seznamu ale vypadl. Proces EIA tak bude třeba opakovat, což projekt dále odsouvá.

Ištvan obžaloval Nečase s manželkou kvůli trafikám

■ Další právní bitva, kterou odstartovala razie na Úřadu vlády, začne u Obvodního soudu pro Prahu 1.

Pavel Otto

Z uplácení tří exposlanců ODS funkcemi obžalovala Vrchní státní zastupitelství v Olomouci bývalého premiéra Petra Nečase, jeho ženu Janu Nečasovou, dříve Nagyovou, a někdejšího ministerského náměstka Romana Bočka. Pokud soudy potvrdí právní kon-

strukci olomouckých žalobců v čele s Ivo Ištvanem, trojice může za nabízení lukrativních postů dostat až šestiletý trest vězení. Nečasovou státní zastupitelství navíc obžalovalo kvůli krácení daní za luxusní dary, které spojilo s kauzou trafik. Nečasův advokát Jiří Lžičar řekl, že jeho klient nikoho nepodplácel, protože z jeho strany chybělo aktivní jednání.

V polovině června 2013 skončili bývalí poslanci ODS Petr Tluchoř, Marek Šnajdr a Ivan Fuka nakrátko ve vazbě za to, že výměnou za

mandáty přijali místa ve státních firmách. Zatímco jejich stíhání zastavil s poukazem na poslaneckou imunitu Nejvyšší soud, ti, kteří za nimi měli s nabídkami přijít, budou teď souzeni.

Po verdiktu Nejvyššího soudu se stát loni v dubnu exposlancům za vazbu a stíhání veřejně omluvil. Kromě toho získal každý nárok na odškodné. Nečasová i Boček však v této kauze neuspěli, když k Ústavnímu soudu podali stížnost na vazbu a obvinění.

Více E15.cz

SOUDNÍ BOJ POKRAČUJE. Bývalý premiér Petr Nečas si se svojí manželkou Janou může zatím o klidném spaní nechat jen zdát.

STRATEGICKÁ SKÁLA. Gibraltar, turisticky i obchodně hojně navštěvovaný, se stane dalším místem, kde má Česko konzula.

Na Gibraltaru bude český konzulát

David Vagaday

Česká republika otevřela honorární konzulát na Gibraltar. Poprvé v historii tak má v této britské enklávě na jihu Pyrenejského poloostrova diplomatické zastoupení. Úřad vede manažer švýcarské sportovně-analytické firmy Sportradar Stanislav Čech, který na Gibraltar žije. Jeho úkolem je pomáhat turistům a podporovat ekonomické zájmy Česka.

Konzulát oficiálně zahájil provoz minulý týden a veřejnosti se otevřel včera. Pro české turisty, jichž ročně na Gibraltar přijede kolem 12 tisíc, mimo jiné vyřizuje

náhradní cestovní doklady. Nabízí ale i konzulární služby Čechům, kteří na Gibraltar a v okolí žijí. „V neposlední řadě je důvodem pro jeho zřízení i podpora obchodně-ekonomických zájmů Česka na Gibraltar,“ vysvětlila pro E15.cz mluvčí ministerstva zahraničí Michaela Lagronová.

Nový honorární konzulát spadá pod české velvyslanectví v Londýně. To podle ministerské mluvčí začalo o jeho založení kvůli rostoucímu počtu českých turistů uvažovat již před více než dvěma lety. K otevření pak přistoupilo poté, co našlo vhodného kandidáta na vedoucího úřadu.

Více E15.cz

OKD je půjčce od státu blíže

Jan Stuchlík

Stát by nakonec mohl poskytnout insolventnímu těžaři OKD provozní úvěr v hodnotě 700 milionů korun pro financování dalšího chodu firmy.

Ministr financí Andrej Babiš sliboval OKD státní půjčku už po červnové návštěvě Karviné. V okamžiku, kdy ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek přišel na vládu s návrhem na miliardový úvěr, který by poskytla státní firma Prisko, však ministr financí

prohlásil, že OKD miliardu nepotřebuje. Navíc prohlásil, že v srpnu bude mít OKD na účtech dost peněz a finanční injekce by nemusela být nutná. Po posledním jednání s vedením OKD již Babiš připustil, že stát půjčku firmě poskytne. Návrh smlouvy by měl být hotový do konce týdne a vláda by o ní měla jednat příští středu.

Z půjčky má jít asi 400 milionů korun na dorovnání očekávaných výpadků v pracovním kapitálu a 285 milionů korun na od-

kládané investice. Součástí požadavku byla i rezerva na neplánované mimořádné události, řekl výkonný ředitel OKD Antonín Klimša. „Jestli bude stačit 700 milionů, je předčasné. Já i celé vedení společnosti budeme dělat všechno pro to, aby k případnému čerpání rezervy na neplánované, mimořádné události skutečně nemuselo nikdy dojít,“ dodal Klimša.

Navrhovaných 700 milionů korun by podle Babiše měly OKD vystačit i na příští rok.

NÁZORY str. 13 **Více E15.cz**

Krátce

Ministerstvo dopravy dostane pokutu

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Petr Rafaj potvrdil pokutu 100 tisíc korun ministerstvu dopravy za chyby v zakázce na centrální registr vozidel. Pokutu obdrželo za prodoužení smlouvy s firmou ICZ na jaře 2014.

Ekonomičtí diplomaté posílí zastupitelstva

Ministerstvo zahraničí v průběhu letošního roku

vyšle na česká zastupitelství dvanáct nových pracovníků, jejichž úkolem je podpořit ekonomické vztahy. Noví ekonomičtí diplomaté posílí zastupitelské úřady na Filipínách, v Německu, Japonsku nebo v Indii.

ČSSD je proti státní půjčce vlakové

Návrh ministerstva dopravy na vytvoření jakési státní půjčovny vlaků má stále více odpůrců. Proti nápadu, že by stát koupil vlaky a následně je půjčoval doprav-

cům vzešlým z výběrových řízení na provoz linek, se nyní postavili i sociální demokraté. Podle jejich názoru by tento postup poškodil státní České dráhy.

Šéfka ERÚ bude kandidovat

Předsedkyně Energetického regulačního úřadu Alena Vitásková bude letos na podzim kandidovat do Senátu jako nezávislá na hnutí Úsvit – Národní koalice. O senátorské křeslo se bude ucházet v obvodu Ostrava-město. /čtk/

Foto ArcelorMittal

KROK PO KROKU. Nový řídicí systém už dostala koksovna v ostravské huti. Ocelárna společně s vysokými pecemi bude na vlastní podnikový systém přecházet ve druhé půlce roku.

ArcelorMittal začal automatizovat výrobu

■ Ostravská huť chce díky masivnímu nasazení IT zvýšit produktivitu práce. Uvolněné pracovníky převede na výrobu oceli s vyšší přidanou hodnotou.

Jan Stuchlík

Se sedm desítek programátorů a elektroprojektantů už rok pracuje v ostravské ArcelorMittal na tom, aby výrobu místo lidí řídily počítače. Do automatizace výrobních procesů hodlá ocelárna každý rok investovat čtyři miliony eur, zhruba sto milionů korun. „Jedním z úkolů je zvýšit produktivitu práce, s čímž je spojena i optimalizace pracovníků. Uvolněné pracovníky převedeme na výrobu oceli s vyšší přidanou hodnotou, kde se uplatní vyšší počet zaměstnanců než u takzvaných jednoduchých ocelí,“ uvedla mluvčí firmy Barbora Černá-Dvořáková.

Automatizace se týká řídicích systémů, které slouží k ovládání strojů a zařízení

v jednotlivých provozech. „Naším cílem je automatický provoz, kdy se technologie řídí úplně sama,“ vysvětlil Roman Dudek, který odpovídá za procesní automatizaci. Další část automatizace se zabývá procesním řízením, modelováním a systémy, díky nimž se sleduje a řídí celá výroba jednotlivých závodů.

Boj s levnější konkurencí

Automatizace výroby v českých ocelárnách má pomoci s přechodem na výrobu kvalitnějších ocelí s vyšší přidanou hodnotou. To se týká především hutě ArcelorMittal, kterou loni tvrdě postihl propad cen oceli v Evropě kvůli dovozu levných čínských výrobků a polotovarů do EU a do Turecka. Zisk českého závodu se podle neoficiálních výsledků meziročně propadl o desítky procent. Ještě v roce 2014 ocelárna vykázala dvoumiliardový zisk.

Počet programátorů by měl v Ostravě postupně přesáhnout stovku. Specialisté na domácím trhu však scházejí, a tak je firma získává na Ukrajině, v Rusku, Bělorusku či na Slovensku. Oproti Třineckým železárnám, kde se vývoji výrobních IT systémů věnují už dvacet let, však bude počet IT expertů poloviční.

„Plně automatizovaná je většina výrobních procesů v Třineckých železárnách, včetně vysokopecního procesu a výroby oceli. Linky pro válcování jsou rovněž z větší části řízeny automaticky,“ uvedla mluvčí Třineckých železáren Petra Jurásková. Veškeré činnosti na válcovacích tratích se řídí z velinů. Data z čidel ve výrobě také automaticky vstupují do systémů pro plánování výroby a odbytu.

V Třinci teď pracují na sledování pohybu materiálu. Budou tak moci úplně sledovat a vykazovat historii jednotlivých výrobků. „To je důležité pro zákazníky zejména v segmentu výroby automobilů,“ dodala Jurásková.

Lékaři shánějí peníze, aby mohli přitvrdit

Česká lékařská komora dál posiluje svůj rozpočet na protestní kampaň Zdravotnictví volá o pomoc, kterou vede ve spolupráci s agenturou Ewing PR. Centrální kanceláři komory poslalo dalších pět okresních buněk 120 tisíc korun, čímž zvýšily celkový příspěvek na 813 tisíc korun. Regiony tím vyjadřují symbolickou podporu.

Přesnou cenu, na jaké se komora s Ewing PR dohodla, nechťejí strany zveřejnit.

Akce navazuje na dřívější spolupráci Ewing PR s Lékařským odborovým klubem. Odboráři před pěti lety vynaložili na protest Dě-

kujeme, odcházíme více než 3,5 milionu korun. Symbolem pět let staré kampaně se stala černobílá sanitka-pohřební vůz s nápisem Náš exodus, váš exitus.

Centrála komory loni hospodařila s 57 miliony korun a skončila s 5,8 milionu korun v plusu.

Současná kampaň pokračuje. Lékaři dostávají plakáty a petiční archy, které vyzývají vládu, aby připravila krizový plán na záchranu zdravotnictví. Ten, který nedávno schválila vláda ministru zdravotnictví Svatopluku Němečkovi (ČSSD), jim nestačí. /ač/

Přesnou cenu, na jaké se Česká lékařská komora dohodla s agenturou Ewing PR, nechťejí strany zveřejnit.

RUSKÉ KOLO U VLTAVY

Vizualizace čtk

PRAHA 5 je před podpisem smlouvy s investorem, který na vltavském Hořejším nábreží postaví ruské kolo vysoké šedesát metrů. S atrakcí na hranici památkové rezervace ale nesusouhlasí část místních, opoziční zastupitelé i magistrát. **Více E15.cz**

Lesnický byznys přinesl Babišovi rekordní zisky

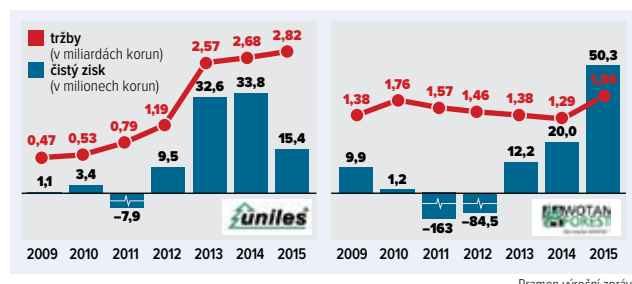
■ Přechod pod křídla Agrofertu svědčí zvláště firmě Uniles, která vydělává na zakázkách z tendrů státních Lesů ČR.

Dušan Kůtner

Nynější ministr financí Andrej Babiš (ANO) před pěti lety vsadil na lesnictví. A sázka mu vyšla. Dvojice jeho firem Uniles a Wotan Forest se nejenže vymanila ze ztrát, ale v posledních třech letech jí stále rostou tržby i zisky. Loni tak tržby obou firem stouply o osmnáct procent na 4,68 miliardy, zisk pak o dvaadvacet procent na 66 milionů korun.

Zejména Unilesu přechod pod Babišův Agrofert svědčí. Tržby loni vystoupaly na 2,82 miliardy, šestinásobek roku 2009. Na nárůstu se podepsaly hlavně zakázky z miliardových tendrů státních Lesů ČR na lesnic-

Výsledky Babišových lesnických firem

ké a pěstební práce. Podle květnových údajů Lesů ČR je Uniles s dvaceti zakázkami první mezi firmami v počtu zakázek a čtvrtý podle objemu dřeva z Lesů ČR.

„Společnost po čtvrté posunula nejvyšší dosažený obrát v historii firmy,“ uvedl ve výroční zprávě předseda představenstva Unilesu Libor Vaněček. „Nárůstu přitom bylo na rozdíl od roku 2014 dosaženo i přes nepříznivý vývoj trhu s dřívím,“ dodal. Na trhu se loni objevil významný přebytek dřeva, což vedlo k poklesu

tržní ceny jednotlivých druhů. Čistý zisk tak klesl téměř o polovinu na 15,4 milionu korun. Prodej dříví se přitom na tržbách Unilesu podílí čtyřmi pětinami.

Celkový zisk obou firem tak zachránil Wotan Forest, kterému čistý zisk stoupl dvaapůlkrát na více než padesát milionů korun. Když jej v roce 2011 přebíral Agrofert, potácel se ve ztrátě 163 milionů korun. Tržby vzrostly o více než dvě pětiny na 1,86 miliardy. „Výsledek z tržby společnosti byly pozitivně ovlivněny zejména úspěšným dokončením fúze společností Wotan Forest a Jílos Horka,“ uvedl předseda představenstva firmy Martin Mašek.

Uniles a Wotan Forest loni utržily

4,68

miliardy korun, meziročně o osmnáct procent více.

Krátce

New Yorker v Česku ztrojnásobil zisk

Oděvní řetězec New Yorker dosáhl loni v tuzemsku zisku 344 milionů korun, meziročně trojnásobně více. Tržby stouply o pětinu na 2,04 miliardy korun. Firma loni otevřela prodejnu v Kladně a zavřela obchod v Děčíně.

Prodejci letenek: Služebních cest přibývá

Podnikatelé i zaměstnanci se vracejí z telekonferencí zpátky do letadel, potvrzují

prodejci letenek. Portál Letuška.cz letos zaznamenal meziroční nárůst firemních cest o 32 procent. Prodejce letenek Orbix prodal v prvním pololetí firemní klientele meziročně o čtrnáct procent více letenek.

DinoToys zvyšuje obrát a rozšiřuje závod

Výrobce puzzle a her Dino Toys meziročně zvýšil obrát o patnáct milionů korun na 146 milionů. V Mnichově Hradišti také rozšiřuje výrobu, nová hala má být v provozu na podzim. /čtk/

Zájem o stavební úvěry nadále roste

Stavební spořitelny poskytly za první pololetí úvěry za 23,6 miliardy korun, meziročně o devět procent více. V pololetí rovněž stoupl zájem o nové smlouvy o stavebním spoření, a to o sedm procent na více než 285 tisíc uzavřených smluv. Vyplývá to z výsledků všech pěti tuzemských spořitel.

Loni stavební spořitelny poskytly úvěry za 49 miliard korun, meziročně o 22 procent vyšší. Naopak

zájem o nové smlouvy stavebního spoření o čtvrtinu klesl, spořitelny jich uzavřely necelých 459 tisíc.

Pokles v objemu úvěrů zaznamenala v pololetí Českomoravská stavební spořitelna a Raiffeisen stavební spořitelna. ČMSS ale předpokládá, že v objemu úvěrů za celý rok dosáhne nejméně loňské úrovně. Největší růst úvěrů zaznamenaly naopak Modrá pyramida a stavební spořitelna Wüstenrot. /čtk/

STRATEGIE

MĚSÍČNÍK O MÉDIÍCH,
REKLAMĚ
A MARKETINGOVÉ
KOMUNIKACI
→ ZALOŽENO 1993

WWW.STRATEGIE.CZ

DOSTUPNÉ
ELEKTRONICKY

Na světových burzách zavládl předkrizový klid

■ Stabilitu trhům vnutily světové centrální banky, investoři nakupují čím dál dražší.

Jaroslav Bukovský

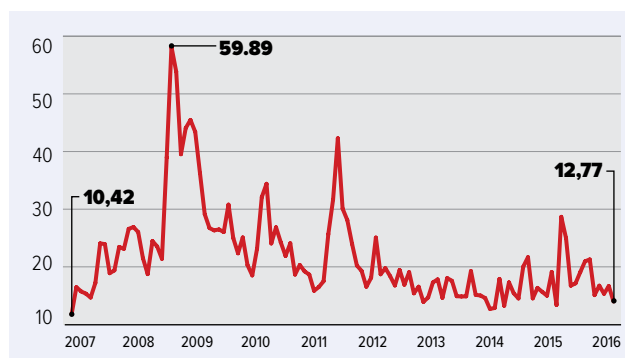
Investorské sebevědomí je v nejlepší kondici od loňského léta. Svědčí o tom také hodnota indexu VIX. Ten bývá považován za měřítko obav z budoucího vývoje finančních trhů, který se v týdnu propadl na roční minimum a úroveň blízkou předvečer finanční krize. A to necelý měsíc po vyhlášení odchodu

Britů z EU, tváří v tvář problémům italského bankovníctví, či pár dní od neúspěšného převratu v Turecku. Důvodem je podle znalců nová vlna podpurných akcí světových centrálních bank.

„Klid na parketu je dán absolutní vírou investorů v to, že centrální banky trhy ochrání před jakýmkoli velkými výkyvy, alespoň prozatím tento křehký model důvěry funguje,“ soudí nezávislý ekonom Petr Hlinomaz.

Kurzy na finančních trzích podle expertů přestávají být věrným odrazem ekonomické reality. „Dochází k paradox-

Vývoj indexu VIX (přezdívaného jako index strachu)

Pramen Investing.com

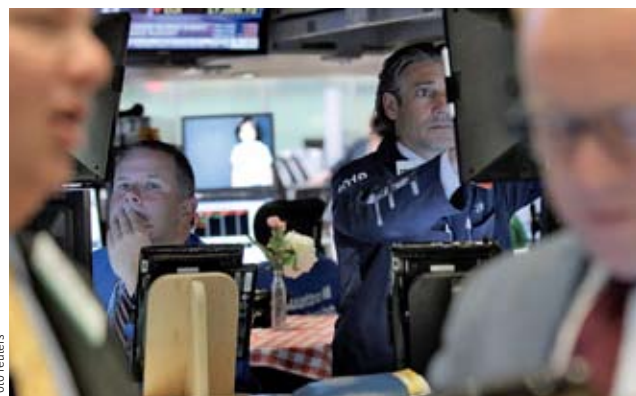

Foto Reuters

KLID PŘED BOUŘÍ. Nízké hodnoty indexu strachu sice působí pozitivně, ale mohou naznačovat příchod další hospodářské krize.

ním a těžko vysvětlitelným kombinací, jako jsou historická maxima amerických akcií v kontrastu ke klesajícím ziskům tamních firem, či propadu výnosů státních dluhopisů, což bývá vnímáno jako odraz rostoucích investorských obav,“ říká hlavní ekonom J&T Banky Petr Sklenář.

Od jara také oznámila další uvolnění měnových politik většina z hlavních centrálních bank světa. Své dluhopisové nákupy zesílila ECB, americký Fed odkládá okamžik zvýšení sazeb, nižší úroky naopak zvažuje i Bank

of England. Například nákup amerických akcií v indexu S&P 500 je tak nejméně výhodný od počátku finanční krize. Podle cenového indikátoru Shiller P/E se zámořský trh obchoduje v průměru za 27násobek zisku, což je bezmála dvojnásobek dlouhodobého průměru od roku 1881.

Dražší byly akcie jen v předkrizových letech 2007, 2000 a 1929. Na předkrizových hodnotách je i index VIX, aktuální hodnoty kolem 12 bodů dosáhl během května roku 2007, tedy v předvečer nástupu světové finanční a posléze i hospodářské krize.

Výsledky

IBM

Příjmy společnosti ve druhém čtvrtletí klesly na 20,24 miliardy dolarů (494 miliard korun) z loňských srovnatelných 20,81 miliardy dolarů. Zisk se snížil na 2,5 miliardy dolarů z 3,45 miliardy dolarů.

Goldman Sachs

Investiční banka zvýšila zisk ve druhém čtvrtletí o 78 procent na 1,63 miliardy dolarů (39,9 miliardy korun). Oznámila to firma, která vydělala více na obchodování s dluhopisy a snižovala výdaje. V přepočtu na akcii vzrostl zisk během tří měsíců do konce června na 3,72 dolaru z 1,98 dolaru před rokem.

Netflix

Firma utržila za sledované období 1,97 miliardy dolarů, jen o 10 milionů více než v tom předchozím. Od dubna do června služba získala jen 1,7 milionu nových uživatelů, vytyčený cíl pro toto čtvrtletí byl přitom o osm set tisíc výše. /čtk, mit/

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 19. 7. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,350
Čína	1	3,659
Dánsko	1	3,633
EMU	1	27,025
Chorvatsko	1	3,608
Japonsko	100	23,058
Kanada	1	18,811
Maďarsko	100	8,587
Norsko	1	2,891
Polsko	1	6,183
Rusko	100	38,868
Švédsko	1	2,847
Švýcarsko	1	24,847
Turecko	1	8,218
USA	1	24,488
Velká Británie	1	32,183

Akcie na pražské burze

19. 7. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	58,70	1,21
ČEZ	453,00	0,78
Erste Bank	632,60	-0,19
Fortuna	87,90	0,29
Kofola	432,00	-0,67
KB	963,90	1,99
Moneta	74,60	1,63
O2 CR	230,00	0,83
Pegas	804,90	0,50
Philip Mor. ČR	12 989,00	0,18
PLG	208,80	0,00
TATRY	640,00	0,00
Unipetrol	173,00	0,55
VIG	464,30	-1,34
Celkový objem (v tisících korun)	627 135,22	

Krátce

Řecko šetří. Rozpočet skončil v přebytku

Primární rozpočet vlády Řecka vykázal za prvních šest měsíců roku přebytek 2,48 miliardy eur (67 miliard korun). Vláda přitom očekávala schodek 1,03 miliardy eur. K lepším výsledkům přispěly nižší výdaje. **Více E15.cz**

Monsanto odmítlo nabídku Bayeru, chce nadále jednat

Německý Bayer minulý týden zvýšil svou nabídku na převzetí americké společnosti Monsanto na 125 dolarů (přes tři tisíce korun) za akcii z původních 122 dolarů. Monsanto ale nejnovější nabídku Bayeru jednomyslně odmítlo jako „finančně neadekvátní“ s tím, že se nebrání dalšímu jednání.

Společnost Nintendo je už cennější než Sony

Nintendo kvůli úspěchu hry Pokémon Go včera překonal z hlediska tržní hodnoty japonského výrobce elektroniky Sony. Jen včera si akcie Nintendo na tokijské burze připsaly více než 14 procent. Tržní hodnota Nintendo tak dosahuje 4,5 bilionu jenů, zatímco Sony má jen čtyři biliony jenů. /čtk/

Komise udělila obrovskou pokutu za kartel

Evropská komise udělila rekordní pokutu přes 2,9 miliardy eur (přes 78 miliard Kč) za kartelovou dohodu velkých výrobců nákladních automobilů. Novinářům to řekla eurokomisařka pro hospodářskou soutěž Margrethe Vestagerová. Společnosti MAN, Volvo/Renault, Daimler, Iveco a DAF se domlouvaly na cenách. Pokuta se netýká firmy MAN, která věc oznámila. Dalším společností byla částka snížena, protože při vyšetřování spolupracovaly. Firmy mají na zaplacení tři měsíce.

Společnosti, které dohromady představují přibližně 90 procent výroby středních

a těžkých nákladních vozů v Evropě, se od roku 1997 domlouvaly na cenách vozů,

ale také například koordinovaly, kdy budou zavádět nové technologie kontroly emisí.

Na zákazníky také přenášely náklady emisních technologií, které musely vyhovovat stále přísnějším evropským normám. Komise ale upozornila, že nenašla spojitost s kauzou, kdy se

některé firmy snažily tyto normy obcházet. Případ začala komise vyšetřovat

Pokutu nedostane společnost MAN, která celou záležitost oznámila. Vyšetřování zahájila Evropská komise už v roce 2011.

v roce 2011 po oznámení firmy MAN, uskutecnila také sérii předem neoznámených kontrol společností.

Firmám komise svá předběžná zjištění oznámila v listopadu 2014, tehdy

mezi nimi byla také Scania. Ta se ale poté rozhodla z komisí nespolupracovat a je dál vyšetřována. /čtk/

Apple expanduje do zdravotnictví

■ Na poli farmaceutického výzkumu zahájily spolupráci dva obři. Mohou výrazně ovlivnit způsob provádění klinických studií.

Marek Schwarzmann

Revmatici účastníci se nejnovější klinické studie farmaceutické firmy GlaxoSmithKline (GSK) budou v příštích měsících do aplikace ve svém iPhone zaznamenávat čas

a intenzitu bolestí kloubů, únavu a náladu. Jednou denně také s telefonem v ruce provedou motorické cvičení, k jehož vyhodnocení budou použita standardní čidla telefonu.

GSK se totiž stala první velkou firmou, která se jala využít softwarovou platformu ResearchKit z dílny Applu. Cestu k novému partnerství mezi společnostmi otevřela v březnu představená softwarová platforma ResearchKit z dílny Applu. GSK si od

spolupráce slibuje zrychlení sběru informací a zvýšení pohodlí účastníků studií.

Čeká i snížení nákladů: nebude muset pronajímat prostory, do nichž by standardně účastníci docházeli, ani platit personál, který by se o ně při zaznamenávání dat staral.

„V rámci této studie, která se zabývá revmatoidní artritidou, nejsou testovány nové léky,“ zdůraznil Rob DiCicco, ředitel klinických inovací a digitálních platform společností GSK. **Více E15.cz**

Šéfka Yahoo pod palbou kritiky

Společnosti, která byla symbolem technologického pokroku v polovině devadesátých let, se nedaří. Čistá ztráta Yahoo se prohloubila na 439,9 milionu dolarů (10,7 miliardy korun) z loňských 21,6 milionu dolarů. Celkové příjmy stouply o 5,2 procenta na 1,31 miliardy dolarů, ale po odečtení poplatků zaplacených partnerským internetovým stránkám klesly na 841,2 milionu dolarů. Problémová je i služba Tumblr, kvůli které společnost musela zúčtovat odpisy v souvislosti se snížením hodnoty společnosti. Šéfka společnosti Marissa Mayerová je pod palbou kritiky ze strany akcionářů, kteří požadují její co nejrychlejší odchod. Eric Jackson, představitel hedgeového fondu SpringOwl, poukázal na to, že chybná manažerská rozhodnutí Mayerové vyšla akcionáře až na 10 miliard dolarů. Kritizuje jak to, že

ztráty se dále prohlubují, tak především některé nesmyslné akvizice, které finanční situaci společnosti jen zhoršily. Jackson dává za příklad nákup firmy Polyvore, která Yahoo stála 230 milionů dolarů, a přitom se společnost ukázala jako prázdná schránka. Často také ředitelka nakupovala společnosti svých přátel ze společnosti Google, kde předtím působila.

Vyčítá se jí také, že společnost nezvládla přechod na mobilní technologie a mobilní reklama generuje jen zlomek příjmů, zcela opačná situace je v případě sociální sítě Facebook. Vyštval Mayerovou jako generální ředitelku se nepodařilo a špatné vyhlídky ji nečekají. Společnost Yahoo totiž uvažuje o svém prodeji, při kterém by si Mayerová přišla na zlatý padák ve výši 55 milionů dolarů (1,3 miliardy korun). /al, čtk/

Převod zboží ze silnice na železnici je utopie

■ **Vladimír Starosta** řeší problémy kamionové dopravy na dvou úrovních. Jako **prezident** sdružení autodopraců **Česmad Bohemia** se snaží **bránit** sektor před zásahy politiků, jako **spolumajitel** firmy O.K. Trans Praha se s takovými zásahy **musí vyrovnat v provozu**. „Nelíbí se mi, jak se dnes v Evropě vládne,“ říká podnikatel, jehož vozidla brázdí celý kontinent.

Jan Šindelář

EB Jak vnímají letošní ekonomický vývoj dopravci, kteří se často označují za jakési kanárky v dole?
Prožíváme klidnější časy bez extrémních výkyvů, jako by před námi bylo období stabilizace a rozumu. Čísla nepřekonávají rok 2015, ale nestěžujeme si. Nepovažuji ani za normální, aby vše neustále do nekonečna rostlo. Hlavním limitem našeho byznysu je ovšem člověk.

EB Narážíte na problém nedostatku řidičů?
Ano, i když se mluví především o řidičích, tak já vnímám nedostatek téměř všude, v průmyslu, v zemědělství i jinde. U řidičů je přirozený roční úbytek daleko větší než přírůstek.

EB Nejsou druhou stranou mince nízké mzdy?
Máme pro letošek ve firmě program pro řidiče, kdy jim ve dvou krocích přidáváme peníze. V ročních počtech to udělá poměrně velké číslo v řádu milionů korun. To je nutnost. Ale podle mého soudu peníze strukturální problém ve střednědobém horizontu nevyřeší. Kde bychom řidiče měli vzít? Přetahovat je z fabrik?

EB To se ptám já vás. Znamená jsem názory, že

Ta by umožnila změnit nároky na řidiče. Dnes stále každá dopravní firma shání zkušeného řidiče, který ovládá vozidlo a má technické znalosti. Musí umět to vozidlo provést náročnými podmínkami, jako je třeba sjezd po kluzké vozovce nebo projet úzkými hrdly v infrastruktuře. V tomto by technika mohla do budoucna výrazně pomoci a my bychom mohli hledat člověka s jinými kritérii.

EB Myslíte s nižšími nároky?

Jinými. Dám vám příklad. Jeden náš začínající řidič poměrně zásadně nezvládl průjezd dvěma křižovatkami, protože nemá rozměr a délku soupravy ještě v krvi. Zboural veřejné osvětlení a osobní auto. Tohle by technika mohla hlídat, že by to nedovolila. Pak bychom mohli poptávat lidi s jinými vlastnostmi, chcete-li méně šikovné, ale třeba zdatnější pokud jde o počítačovou gramotnost, jazykovou vybavenost a tak dále. Nebude muset třeba tolik

řídít, ale v mezichase vyřídí dodací listy. A třeba se mu už nebude říkat řidič, ale například operátor kamionové dopravy, protože lidem v rámci prestiže hodně záleží na titulech.

EB Dočkáme se i zcela automatických kamionů?

To by se mi osobně velmi líbilo, ale vede k tomu ještě dlouhá cesta. Technika je na velmi vysoké úrovni, ale politika a právo v Evropě zaostávají za technologií.

II Kamionová doprava generuje státu obrovské příjmy. Peníze se ale do infrastruktury nevracejí. Železnice by si neměla stěžovat na silnici, že na ni doplácí, opak je pravdou.

Otázkou například je, co se bude dít, když to auto způsobí nehodu. Proč se tím daleko rychleji společnost nezabývá, když technika je za dveřmi?

EB A nezabavil by vás starostí přesun nákladu na koleje?

Převod zboží ze silnice na železnici je naprostá chiméra a utopie. A politici to dobře vědí. Ale vědí také, že pro lidi je to atraktivní téma. Kamion je velký, lidé se ho bojí, překáží na silnici. Ale že ti lidé samotným způsobem svého života předurčují, že silnice bude vždy vyhrávat nad železnici, to už nikdo slyšet nechce. Všichni jsme si zvykli, že chceme všechno co nejrychleji, co nejlevněji, a pokud možno v co nejlepší kvalitě. My jako dopravci nejsme ti, kteří určují, jakou dopravní cestou zboží půjde. To si volí zákazník.

EB Nemá přece jen stát nějaké páky, například výši mýta nebo poplatku za užití kolejí?

To je takový evergreen kolegů ze železnice, že oni si platí poplatek za dopravní cestu a my nikoliv. Kdybyste si to rozebral ekonomicky, tak kamionová doprava generuje státu obrovské příjmy, řádově přes sto miliard korun. Platíme DPH, spotřební daň, mýto a tak dále. A ty peníze se vůbec nevracejí do dálniční infrastruktury, ale staví se za ně třeba i železniční koridory. Většinu stát přesune úplně jinač. Kamionová doprava si bohatě zaplatí vše, co třeba poničí. Železnice by si neměla stěžovat na silnici, že na ni doplácí, opak je pravdou. Dnes je v každé objednávce přesný čas příjezdu. A ten je zásadní, proč trh volí silniční dopravu. U dodávky pro výrobní linky vůbec neexistuje, že bychom se zpozdili v řádu hodin. Tam hrozí fatální důsledky.

EB Vaše firma často jezdí do Británie. Co říkáte brexitu?

Dodává se tomu hodně emocí, já bych se ale neobával nějakých dramatických dopadů. Naopak vidím jedno pozitivum. Vývoj v EU se mi v posledních letech vůbec nelíbí. Velmi jsem tleskal, když jsme vstupovali do unie, cítím se jako Evropan. Tady po desetiletí vládne tandem Němců a Francouzů a zbytek členů se veze. Dokud Němci a Francouzi dělali správná rozhodnutí, tak to bylo poměrně pohodlné svezení. Ale teď Němci a Francouzi udělali veliké chyby, což začalo v měnové oblasti, pokračovalo třeba přes zákony o minimálních mzdách až po fatální selhání při uprchlické krizi. Nikdo z normálních lidí nemá potíž pomoci lidem v nouzi a nepotřebuje k tomu žádné politiky, ale co se dělo v migrační politice, je nevyssvětlitelné. A pokud někomu nedochází, že dělá chyby, tak může dostat políček. A brexit byl tak velký políček, že ve mně žije naděje, že se ten tandem probudí a vrátí se k racionálnímu uvažování.

EB Zmínili jste přistěhovalce. Stále se s nimi vaši řidiči při cestě do Anglie v Calais potýkají?

Situace má stále do nějakého standardu daleko, ale je to o něco lepší než ještě před několika měsíci. Tehdy v některých případech šlo o život, docházelo k násilnému poškození vozidel, začalo nám to komplikovat vztahy se zákazníky. Hodně jezdíme pro Jaguar Land Rover... přijedete do fabriky a z auta vyběhne šest běženců. To se nám stalo nejednou. Zákazník pak může říci, že tahle firma je nekompetentní a my ji tady nechceme. Což mě nadzvedlo ze židle. Řidiči není strážník bezpečnostní agentury a jeho možnosti jsou dávno vyčerpané. O to by se měly postarat nějaké složky ve Francii a v Anglii a nedělat obětího beránka z dopravní firmy.

EB Projevilo se to v ekonomice těch přeprav?

Ano, dostali jsme se do ztrát. Měli jsme velké problémy vůbec s dobou odpočinku a řízení, každá zastávka na spaní znamenala doslova nájezdy. Situace se teď trochu uklidnila, museli jsme to zákazníkům vysvětlit a jednat i o ceně, protože dlouhodobě

Foto E15 Michael Tomáš 2x

nenáma smysl podstupovat riziko ohrožení zaměstnanců, ztráty a poškození zboží. Dohodli jsme se a dostáváme vyšší cenu. Nejdražší na tom všem je, že ta doprava trvá o den déle. Průchodnost se snížila, auta se tam hromadí, incidenty zdlouhavě řeší. A teď se vracím k vaší otázce k brexitu. S přepravou do Anglie se vůbec nic nestane, protože tam je nepořádek už teď. Časové zpoždění je daleko větší, než kdyby tam byla nějaká hraniční procedura.

EB Některé západoevropské státy začaly po zahraničních dopravních vynuocovat svou minimální mzdu. Pociťujete to?

Když říkám, že se mi nelíbí, jak se dnes v Evropě vládne, tak tohle je v naší branži to nejhorší, co se mohlo stát. Já se na to dívám jednoduchou úvahou. My jsme vstupovali do EU a tam byla nějaká pravidla. Šlo o to, že oni získávali naše trhy a my jsme získávali jejich trhy. Dnes vnímám, že oni ta pravidla chtějí měnit. Oni dnes tady mají fabriky, čemuž jsem do-

S přepravou do Anglie se po brexitu vůbec nic nestane, protože tam je nepořádek už teď. Zpoždění je kvůli uprchlické krizi daleko větší, než kdyby tam byla hraniční procedura.

cela rád, ale nikdo si nemohl v západní Evropě myslet, že získají úplně všechno. Logicky chtěli získat i ti noví členové. Proto dominujeme ve službách. Na západě se sli- by vlastním voličům dostaly za hranu, když jeden členský stát vynucuje svou minimální mzdu po zaměstnancích a zaměstnavatelích jiného státu. V dopravě se to vůbec nehodí, řidič projede během dne třeba hned několika státy, jeho rodina stále žije tady, a nikoliv tam.

EB Český řidič skutečně nedosahuje ani minimální mzdy v Německu?

Ani náhodou, v Německu je to 8,5 eura za hodinu.

EB Dodržujete to?

To nedodržuje nikdo. Dopravci se rozdělili do dvou skupin. Jedni podepsali svým zákazníkům, že to dodrží, druzí nic nepodepsali. To je náš případ. Hrozí za to poměrně velké sankce. Ale protože EU zahájila s Německem a Francií vytýkáci řízení, tak se dá říci, že se zatím na sankce dodržuje jakési moratorium.

EB Co když to projde?

Zase se dostáváme k tomu, jak ta úvaha politiků je chybná. Nakonec na to totiž doplatí zas jen obyvatelé západní Evropy, tedy jejich voliči. Protože z těch našich nízkých mezd tamní zaměstnavatelé bohatnou. Pokud bychom to museli vyplácet – bylo by to obrovsky administrativně náročné a krkolomné – tak jsou jen dvě možnosti. Tamní zákazníci dopravci zaplatí více peněz, aby tu mzdu mohl vyplácet,

nebo dopravce zkrachuje. Na konci vždy bude dražší zboží.

EB Je něco ve vašem oboru pozitivního?

Člověk si potřebuje v rámci zachování duševní rovnováhy sám pro sebe udělat pozitivní závěr. A jedna věc je nadmíru pozitivní: ještě hodně dlouho svět nedokáže vymyslet něco, co by nákladní auta nahradilo. Budoucnost té branže je velká.

Vladimír Starosta (50)

Vystudoval gymnázium a obor finance a úvěr na VŠE Praha. Několik

měsíců po revoluci se s otcem podílel na založení dopravní firmy O.K. Trans Praha, kde je dnes zhruba čtvrtinovým vlastníkem. Je prezidentem sdružení dopravců Česmad Bohemia. Ve volném času se věnuje rodině a kultivaci vlastních lesních pozemků.

Odpověď na puč postihne desetitisíce lidí

■ Rozměry a hustota sítě pučistů, jimž se nepodařilo zvrátit politický systém v Turecku, se zdají být k nevíře. Stejně jako výkonnost státního aparátu při jejich odhalování a zatýkání.

V souvislosti s neúspěšným pokusem části armády o puč propustilo turecké ministerstvo školství 15 200 svých pracovníků. Své funkce muselo opustit také 257 zaměstnanců úřadu premiéra a 492 lidí z úřadu pro dohled nad náboženskými záležitostmi. Justice má za úkol prověřit 9322 osob. Tak v Turecku vypadal včerejšek, další den rozsáhlých čistek ve státní správě, během nichž byly od soboty propuštěny tisíce lidí z řad policie, justice, rozvědky, mnohých ministrů nebo z úřadu premiéra. Z vazeb na pučisty vláda podezírá desetitisíce lidí.

Čistky probíhají od potlačení puče také v armádě. Policie včera na jihu země zatkla vojenského poradce prezidenta Erdogana pro vzdušné síly podplukovníka Erkana

Kivraka. Síly věrné vládě strany AKP už zadržely desítky vysoce postavených důstojníků, mezi nimi i dalšího Erdoganova vojenského poradce Aliho Yaziciho. Ve vazbě jsou i dva piloti, kteří loni sestřelili nad turecko-syrskou hranicí ruský bombardér.

Ze zosnování puče, který sám si vyžádal 232 životů, obvinil turecký prezident Recep Tayyip Erdogan duchovního Fethullaha Gülena. Ten

žije dlouhodobě v USA, ale podle Erdogana vybudoval v Turecku „paralelní stát“. Vláda zase rozkrývá „paralelní struktury“. Tomu také odpovídá množství pozatýkaných a prověřovaných lidí.

Silící hlasy volající po obnovení trestu smrti, jež rafinovaně přizívá jak Erdogan, tak premiér Binali Yildirim, budí obavy z dneška. Na středu totiž turecká vláda vyhlásila při-

jetí důležitého rozhodnutí, které by mělo zemi zajistit „stoprocentní bezpečnost“. Yildirim to v parlamentu řekl poslancům své strany AKP. Parlamentní krajně pravicová Strana národní akce přispěchala ústy svého předsedy Devleta Bahçeliho s prohlášením, že by podpořila návrh na znovuzavedení trestu smrti. /hy, čtk/

Sledujte E15.cz
NÁZORY str. 12

DNES SE ROZHODNE. Vláda udělá vše pro to, aby zajistila Turecku „stoprocentní bezpečnost“ i za aktuálních „mimořádných okolností“, slíbil včera premiér Yildirim (v popředí) v parlamentu. Z dnešního zasedání bezpečnostní rady státu a následně i kabinetu podle něj vzejde „důležité rozhodnutí“.

Krátce

Francie připravuje delší výjimečný stav

Francouzská vláda se zabývá návrhem prodloužení výjimečného stavu. Návrh má ještě tento týden schválit parlament. Prezident François Hollande ohlásil, že je připraven prodloužit výjimečný stav až o šest měsíců. Toto opatření bylo v zemi zavedeno po atentátech v Paříži a jeho platnost vyprší už 26. července.

KLDR vysílá rozhlasem šifrované vzkazy

Severokorejský rozhlas v poslední době odvíšl řetězce nerozlučitelných čísel, které by mohly znamenat návrat k vysílání šifrovaných zpráv špiónům operujícím v Jižní Koreji z dob studené války. Podle jihokorejského ministerstva pro sjednocení zahrnovaly několikaminutové relace sdělení jako třeba „číslo 35 na straně 459“.

Tajná služba zatýkala policejní funkcionáře

Agenti ruské tajné služby FSB zatkli prvního zástupce náčelníka moskevských vyšetřovatelů generála Denise Nikandrova, náčelníka vnitřní bezpečnosti stejného úřadu Michaila Maximenka a další hodnostáře kvůli podezření ze zneužití pravomocí. /čtk/

Republikáni přitvrdili rétoriku

■ Zřejmě nejkonzervativnější program v dějinách Republikánské strany odhlavovali delegáti jejího sjezdu v Clevelandu.

Republikánskou platformu stanovenou právě probíhajícím nominačním sjezdem pro příští čtyři roky vyvolal nadšení protiprotatových aktivistů a členů strany bojujících proti svazkům homosexuálů. Formulace týkající se těchto problémů

jsou v programu, který je hlavně ideovým manifestem, výrazně ostřejší než kdykoli dříve. „Děti vyrůstající v tradičních domácnostech s oběma rodiči mají šanci být fyzicky i psychicky zdravější, méně náchylné k drogám a alkoholu, ke zločinnosti či mimomanželskému těhotenství,“ pravi se v něm.

Manželství homosexuálů jsou přitom od loňska v USA legální. Odmítavý postoj vůči příslušníkům sexuálních menšin nemá ani předpokládaný stranický kandidát Donald Trump. V čem

ale platforma s Trumpem dokonale souzní, je postoj k přistěhovalcům, včetně zdi na hranicích s Mexikem. „Přítomnost milionů neidentifikovatelných jedinců vážně ohrožuje bezpečnost a svrchovanost USA,“ uvádí se v dokumentu.

O stranickém kandidátovi pro Bílý dům sjezd rozhodoval v noci na dnešek. Trump pro nominaci potřeboval podporu nejméně 1237 delegátů z celkových 2472, když si jich v primárkách zajistil přinejmenším 1543. /čtk/

Sledujte E15.cz

Britský parlament je pro nové ponorky

Zastarávající britská flotila ponorek nesoucích jaderné střely Trident projde zásadní obnovou. Podle nové premiérky Theresy Mayové si ostrovní království musí kvůli hrozbám ve světě udržet status jaderné velmoci.

V parlamentu tento krok obhajovala šéfka kabinetu natolik přesvědčivě, že pro obnovu jaderného systému zvedlo ruku 472 zákonodárců, proti bylo 117. K vládním konzervativcům se přidali někteří labouristé

a poslanci Skotské národní strany. Hlasování navázalo na rozhodnutí parlamentu z března 2007, kdy byl schválen podobný záměr tehdejší vlády labouristy Tonyho Blaira.

Británie má dnes čtyři ponorky třídy Vanguard, jež byly do služby zařazeny před dvaceti lety. Do roku 2028 je mají nahradit nová podmořská plavidla z programu Successor. Modernizace má vyjít na 31 miliard liber (asi bilion korun). /čtk/

Prostě se tu angličtinu naučte

■ Češi se bojí používat angličtinu, dokud nemluví zcela plynně. To je však zcela zbytečné.

Řada lidí se vymlouvá, že musí nutně jet na zájezd s cestovkou, kdy vše organizuje někdo jiný, protože neumí cizí jazyky. A tenhle argument prostě neuznávám. Je to asi jako kdybyste tvrdili, že se musíte počurávat, protože neumíte chodit na záchod. To jste se přece taky museli naučit, takže se úplně stejně můžete naučit i něco málo z cizích jazyků.

Samozřejmě že čím lépe člověk nějaký cizí jazyk umí (a čím víc jich umí), tím širší má možnosti, ale k uspokojivému nezávislému cestování ve skutečnosti extra jazykovou výbavu nepotřebujete. Například angličtina je magický jazyk – na základní domluvení je úžasně primitivní a v té základní rovině ji víceméně zvládne skoro každý. Je pak samozřejmě propastný rozdíl mezi základní komunikační úrovní a skutečnou znalostí angličtiny (v tom vyšším stupni jazykové vybavenosti naopak angličtina patří mezi nejtěžší jazyky), ale vy přece nepotřebujete na cestách vést hluboké filozofické rozhovory. Vy se potřebujete „jenom“ domluvit – doptat se na cestu, nakoupit, dovolat se případně pomoci. To zvládne každý. A angličtina je klíčová.

Já sama anglicky vlastně nijak extra neumím. Na gymnáziu jsem měla reálnou výuku asi dva roky, pak dobrá učitelka odešla na mateřskou a my se stali obětí různých pseudoučitelů a zahraničních „lektorů“ (mluvím o přelomu 80. a 90. let – pokud tu dobu osobně nepamatujete, nedokážete si představit, co se tehdy ve výuce jazyků dělo). Pak už jsem nikdy žádnou standardní výukou angličtiny neprošla. Ale protože v moderním světě angličtina člověka obklopuje, musela jsem se s tím vypořádat, takže v současné době jsem schopná přečíst knihu v angličtině (pokud není jazykově příliš květnatá), sledovat film či seriál v originále a pouze s anglickými titulky (pokud není příliš upovídaný nebo filozofický), napsat nekomplikovaný e-mail či komentář na internetu, vyslechnout si, co mi říká audioguide na nějaké památce, přečíst, co se píše na popiskách... a samozřejmě se v běžných situacích domluvit.

Údajně má většina Čechů problém právě s mluvením – bojí se vůbec cokoliv říct, aby to neřekli špatně. To je podle mého plod typicky české jazykové výuky, bazírující na správnosti a utloukající jakékoli chybné pokusy hned

v zárodku. Mě to odnaučily až tři pobyty v Indii. Indové všichni mluví anglicky, ale vyjma skutečně vzdělaných lidí, kteří mluví anglicky víceméně „normálně“, je to spíš jakýsi svěbytný jazyk, který je třeba stavbou věty a gramatikou překvapivě bližší češtině než angličtině. A samozřejmě miliony pogramotných Indů mluví anglicky ještě vtipněji – ale ani tak nemají žádný problém na vás své promluvy chrlít a čekat, že jim porozumíte.

Indové například rádi vyzvídají, odkud jste, ale prakticky nikdy nepoužijí zavedenou frázi „Where are you from?“, ale „Which country are you from?“, což s oblibou zkracují na vybařnutí „Which country?“

Pokud naznačíte, že jim nerozumíte, dotaz rozvedou na zdvořilé „Which country, MADAM?“, ale často taky problém uchopí z jiné strany a zeptají se buď „Coming from?“ nebo ještě lépe „Which country belongs to you?“ (Která země vám patří?).

Ale nakonec se vždycky domluvíte, pochopíte i dotazy typu „Are you like cemetery?“ a nepřeložitelné slovní hříčky jako „I don't remember, I december“ a na jídelním lístku položky „4 Peace James Slices“ (4 mírové plátky Jamese) a „Butter Send Witch“ (Máslo, pošli čarodějnicí) poklidně rozluštíte jako toasty s džemem a sendviče s máslem.

Tuhle samozřejmost se Češi musí naučit. Takže já sice vím, že mluvím tak trochu jako Ind, ale odmítám se tím nadále nechat traumatizovat, dokud jsem schopná se s kýmkoli podle potřeby domluvit. Což jsem.

Pravda, jsou lidé, jejichž schopnost se naučit cizí jazyk může být nějak omezena. Příkladem je můj manžel, který angličtině rozumí (mluvené i psané) o mnoho lépe než já, ale prakticky není schopen mluvit. Ačkoli ví, jak ta slova a věty mají znít, nedokáže je zformulovat. Myslím, že to má něco do činění s hudebním sluchem, resp. jeho absencí. Takže když cestujeme společně (a obzvlášť zábavné je to mezi rodilými mluvčími v Londýně), probíhá naše komunikace s domorodci takto: já se zeptám – domorodec odpoví – pokud je to jednoduché, pokračuji hned v konverzaci já, pokud je to složitější, vyčkám, až mi to manžel přeloží – pak odpovím, popř. položím kontrolní otázku – a tak dále. Domorodce to překvapivě vůbec nerozrušuje, v pohodě vyčkávají, až si to přebereme. A tohle je další důležitá věc: většina lidí na světě se s vámi CHCE domluvit! V tomhle si myslím, že je u Čechů (a údajně též u Francouzů) nějaké specifikum: u žádného jiného etnika na světě jsem nezaznamenala takovou neochotu se domluvit (například prodávačka se zákazníkem) jako v České republice. Skutečně ne! Myslím, že to má co dělat s komplexy. A taky myslím – a to je dobře –, že se to zlepšuje...

Co číst?

Vážení čtenáři, v průběhu prázdninových měsíců vám nabídneme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden letošní titul představí **pěti ukázkami**.

Tento týden představujeme zábavnou příručku Jany Jůzlové **Jak si užít cestování**. Autorka vedle vtipných historek z vlastních cest přináší také mnoho **cenných rad pro cestovatele** jakéhokoli druhu a zkušeností.

Knihu v tradiční či elektronické podobě můžete objednat na **bux.cz**.

Indové všichni mluví anglicky, ale vyjma skutečně vzdělaných lidí to je spíš **svěbytný** jazyk.

Tvář dne

„Jaderná hrozba nikam nezmizela. Naopak se v poslední době zvýšila,

řekla britská premiérka
Theresa Mayová
str. 10

Foto Reuters

Komentář

Tereza Spencerová

Turecká rána z milosti

Na pokus o puč v Turecku a jeho podivuhodně chabou organizaci lze nahlížet z několika úhlů. Že by turecká armáda po letech erdoganovských čistek v nejvyšším velení neměla kádry schopné připravit pořádný převrat? Nebo nespokojení důstojníci puč připravovali, ale byli prozrazeni, a tak museli jednat zbrkle? Nebo Ankara o puči věděla a nechala ho „vystrčit hlavu“, aby ji mohla setnout? Nebo Erdoganovo zvolání, že „puč nám seslal Bůh“, znamená, že si ho připravil sám, aby obhájil konečnou proměnu Turecka v autoritářský islámský stát?

Otazníků je i pár dní po puči stále moc. Když server WikiLeaks oznámil, že zveřejní tisíce souvisejících dokumentů, stal se terčem masivního kyberútoku. Trochu váhavě z něj obvinil „turecké silové struktury nebo jejich spojence“. Stále důležitější se stává otázka: Kdo jsou vlastně dnes Erdoganovi spojenci?

Ať už byl puč skutečný, nebo sehraný, nevypočitatel-

ný turecký prezident na něm rozehrál razantní geopolitickou partii. Okamžitě z přípravy obvinil svého islamistického rivala Fetulaha Gülena a spolu s ním i USA. Nejenže Gülenovi už roky poskytují azyl, ale část pučistů sloužila na letecké základně Incirlik, kterou využívají USA. Ergo, podle Erdogana, se Američané o puči museli doslechnout na Incirliku, pokud o něm rovnou nevěděli díky vzájemným vazbám mezi generály na půdě NATO. K tomu přibýlo obvinění, že jeden z pilotů, kteří se puče zúčast-

Může si nominálně demokratická aliance dovolit zavírat oči nad proměnou Turecka v islámskou diktaturu?

nili, loni v listopadu sestřelil ruskou stíhačku, tedy že na přání Gülena, potažmo USA, zpřetrhal „přátelské vazby s ruským národem“. Tím se celý argumentační kruh prozatím jaksi uzavírá.

Příznačná je přitom váhavá reakce NATO, které očividně přemýšlí, co dál. Může si nominálně demokratická aliance nadále dovolit luxus zavírat oči nad proměnou Turecka v islám-

skou diktaturu? A jak vážně své členství v alianci ještě vnímá samo Turecko? Není puč a slova kolem něj jen vydíráním, z něhož Erdogan couvne výměnou za nějaké „dary“ ze Západu? Nebo už se prostě rozhodl, že se stane sultánem a po boku cara mu bude nejlépe?

Nelze zapomínat, že puč přišel dva týdny po normalizaci vztahů s Ruskem a že prezident Putin snad jako jediný světový politik nečekal na výsledek puče a telefonoval Erdoganovi ještě během noci, aby mu vyjádřil podporu. Může si NATO, které koncentruje vojska i zbraně u ruských hranic, beze ztráty tváře dovolit, aby jeden jeho členský stát uzavíral pakty právě s Ruskem?

V každém případě platí, že Erdogan předloni ve volbách získal 51 procent hlasů. Proti puči se nyní srotili i opoziční sekularisté, kemalisté i krajně pravicoví nacionalisté. Potlačením převratu velkášský prezident stabilizoval svou vládu a nakročil k uzurpaci ještě větších pravomocí. Je ironií osudu, že potlačení puče lze opravdu obecně považovat za „vítězství demokracie“, nicméně pro zbytky demokracie v Turecku je to spíš rána z milosti. A pro soudržnost NATO možná také.

Autorka je komentátorkou Literárních novin

Glosa

Nestavíme, zakazujeme

Je celkem pochopitelné, že obyvatelům Prahy kamiony pod okny nevoní. Stejně tak je jasné, že řidiči nákladních aut by si dlouhé stání na Spořilově či kličkování v městských ulicích rádi odpustili a jeli po okružní dálnici. Chystaný zákaz vjezdu kamionů do hlavního města (byť omezený) ale nevyřeší nic. Pouze může přesunout problém jinam, pod jiná okna, na jiné přechody.

Za kouřovou clonou magistrátních tanečků kolem kamionů je třeba vidět jediné: neschopnost dostavět základní a možná nejdůležitější dopravní stavbu státu – velký pražský okruh. A nejde pouze o neschopnost státu, jak se lidem snaží namluvit magistrát. Máslo na hlavě z minulá má Praha mimo jiné kvůli potížím se zásadami územního rozvoje. I proto dnes řešíme zastaralou dokumentaci ELA, kterou má část okruhu do Běchovic už od roku 2002. Za čtrnáct let se nekoplo do země.

Jan Šindelář

Našel jsem štěstí na svém vlastním dvorku. Ale soused tvrdí, že je na jeho straně pozemku.

Stát v OKD hazarduje s našimi penězi

■ Vynalézavost státu při snaze vetřít se do insolvenčního řízení OKD nezná mezí. Vláda nicméně hodně riskuje. Vysvětlením může být pokus obejít evropská pravidla.

Dušan Šrámek

Stát se chce všemožně vlámat do insolvenčního řízení společnosti OKD a jeho kreativita v tomto snažení je skutečně obdivuhodná. Nejprve vláda přišla s návrhem zákona, který pod pláštěm speciální právní úpravy měl v případě hornických firem umožnit, aby si do společnosti vláda instalovala svého vlastního insolvenčního správce. Čáru přes rozpočet tomuto postupu nazývají „lex OKD“ udělal samodlužnický návrh vedení společnosti.

MARNÉ VAROVÁNÍ

Vláda tím jenom prokázala, že jí vůbec nešlo o úpravu určitých procesů v jednom průmyslovém odvětví, ale pouze o situaci v podniku, vůči němuž má dlouhodobě černé svědomí. To jí ale ani v nejmenším nepřimělo, aby v právní ekvilibristice ohledně OKD polevila.

Další dějství před pár dny zahájilo ministerstvo průmyslu a obchodu, když se do insolvenčního řízení přihlásilo s téměř dvoumiliardovou pohledávkou.

Vláda tento postup odsouhlasila. Přitom ze „Zpráv o možnosti uplatnění podmíněné pohledávky státu v rámci probíhajícího insolvenčního řízení v těžební společnosti OKD“, kterou nechal vypracovat premiér Bohuslav Sobotka Českým báňským úřadem, celkem jasně vyplývá, že stát může o tyto peníze přijít.

Foto: dtk

BEZ BUDOUCNOSTI. Podle insolvenčního správce i ministerstva průmyslu se OKD nedokáže financovat, ani kdyby cena uhlí v dohledné době stoupla na dvojnásobek. Proto se stát v předstihu hlásí o peníze na sanaci ekologických škod.

Důvodem k přihlášení pohledávky je to, že OKD nebude schopno vygenerovat finanční prostředky na útlum těžebních lokalit. Podle insolvenčního správce i podle expertiz ministerstva průmyslu je totiž ekonomický model dalšího fun-

gování společnosti nefinancovatelný zevnitř, a to ani v případě, že by cena uhlí byla v dohledné budoucnosti dvojnásobná. Podle horního zákona by kvůli tomu mohly přejít náklady na ukončení těžby na stát jako staré ekologické škody.

Problém je ovšem v tom, že stát zatím ani netuší, zda tato situace může nastat,

a jaké by byly případné škody. Vláda proto dost dobře nemůže uplatnit přímou pohledávku, neboť nárok státu je v tuto chvíli pořád spíše hypotetický. Na druhé straně, pokud by se stát nebyl přihlásil, zcela by se připravil o šanci na finanční kompenzaci případné budoucí povinnosti. Proto nakonec zvolil formu uplatnění podmíněné pohledávky. To je podle definice taková pohledávka, která sice již platně existuje, nicméně účinnosti nabude až po splnění určité podmínky.

Jenomže zpráva báňského úřadu zmiňuje nezanedbatelné limity a rizika spojená s tímto řešením. Věřitelé pohledávek vázaných na odkládací podmínku totiž nemohou vykonávat hlasovací práva na schůzi věřitelů. Není tedy vyloučeno, že stát nakonec změní podmíněnou pohledávku na přímou. Jenže to s sebou zase nese další úskalí. Takovou pohledávku může totiž insolvenční soud nechat věřiteli zpoplatnit do majetkové podstaty společnosti, a to až do její přihlášené výše. Tím pádem by stát ale ztratil jakoukoli možnost ovlivnit, co se s těmito penězi stane.

ELEGANTNÍ KLIČKA?

Otázka, proč i přes všechna uvedená rizika stát do celé akce nakonec šel, může mít kromě černého svědomí i další odpověď. Pokud by byla pohledávka popřena a následně zpoplatněna, nalila by vláda fakticky do majetkové podstaty OKD peníze, které by mohly sloužit k uspokojování jiných nároků, například mzdových, případně na záchranu těžební činnosti.

Není tedy vyloučeno, že vláda do rizika šla právě z toho důvodu. Znamenalo by to totiž docela elegantní kličku kolem pravidel posuzování nedovolené veřejné podpory ze strany Evropské komise.

Autor je publicista a redaktor serveru Česká justice

Duel

Ministr Babiš předložil vládě návrh, aby stát těžební společnosti OKD, která je v úpadku, půjčil 700 milionů korun. Sláva! Pozdě, ale přece,

řekl ministr průmyslu Jan Mládek

Půjčil?! Tím slovem se vláda daňovým poplatníkům vysměje. Bylo by víc fér, kdyby řekla: Vyhodíme vašich 700 milionů,

řekl šéf TOP 09 Miroslav Kalousek

Čtenáři píší

Emoce a politika

Tomáš Osička

(Ad Unii trhá politika emocí, E15, 28. 6., str. 12)

Pan Jacques Rupnik popsal situaci kolem brexitu celkem trefně, ale podle mého nevystihl příčinu vypjatých emocí. Tu vidím v zastaralosti politického systému. V dnešním světě, kdy se spousta rozhodnutí dělá velice rychle, a přesto kvalitně, se veřejný sektor pořád řídí několikaletými cykly. Volby v sobě nesou mnoho rozhodnutí věcných i personálních. Pokud by se voliči chtěli opravdu zodpovědně rozhodovat, museli by pročitat volební programy a orientovat se v portfoliu návrhů. Troufám si tvrdit, že to většinou nedělají. Ve volbách podle mého názoru více rozhodují osobní sympatie či antipatie. Paradoxem dnešního zastupování je, že voliči vybírají svého lokálního poslance či senátora, ale z médií znají mnohem lépe celostátní osobnosti. Principy, na nichž současná zastupitelská demokracie funguje, jsou staré několik set let. Pocházejí z doby, kdy voliči znali jen onoho lokálního politika. Dnes je situace opačná. Krajské a unijní volby vidím jako velmi neracionální. Voliči se v nich rozhodují podle stranické příslušnosti, tedy podle řešení celostátních problémů. Samotný hlasovací postup se mi zdá také nešťastný. V podstatě nutí voliče upnout se na jednu variantu a pak „bojovat“ za její prosazení. To vede ke zbytečnému rozdělení společnosti. Kvalitě veřejných rozhodnutí by prospělo, kdyby voliči bodově hodnotili návrhy, ať věcné nebo personální. Návrh s nejlepším ziskem by byl vítězný. Odcizení elit je způsobeno tím, že rozhodují jednoduše „oni“, a ne „my“. Vytrácí se pocit sounáležitosti s politikou, státem a s právním řádem. Do věci vstupují i sociální sítě – lidé se uzavírají do bublin svých přátel, s nimiž se navzájem utvrzují v názorech. Pocit odtržení se pak musí zákonitě zvětšovat.

Pište nám

Vážení čtenáři, zajímá nás, co si myslíte.

Své názory a polemiky zasílejte na nazorye15@cninvest.cz. Nebo s námi diskutujte na našem webu (www.e15.cz), na Facebooku (www.facebook.com/denike15) či na Twitteru (@E15news).

Domácí ledové království

■ Vyrobit si doma mražený dort nebo ledové vafle je jednodušší, než se může zdát. Následující recepty na sladké letní osvěžení navíc dokazují, že zmrzlina nepatří jen do kornoutku.

Zmrzlinový cheesecake

Ingredience (forma o průměru 20 centimetrů)

- 40 g vlašských ořechů
- 50 g ovesných sušenek
- 2 lžičky sezamu
- 50 g rozpuštěného másla
- 1 banán
- 200 g bílého jogurtu
- 200 g mascarpone
- 50 g krupicového cukru
- 300 ml smetany ke šlehání
- 150 g malin
- 150 g třešní
- 1 broskev

Postup: Dno formy vyložte pečicím papírem. Ořechy a sušenky rozmixujte, vmíchejte sezam podrcený v hmoždíři a zalijte máslem. Udusejte na dno formy. Banán rozmixujte a smíchejte s jogurtem, mascarpone a cukrem. Vmíchejte i dotuha vyšlehanou smetanu. Maliny omyjte, třešně vypeckujte (pár jich nechte na ozdobu). Broskev nakrájejte na měsíčky, asi třetinu hodně najemno. Polovinu smetanové směsi naneste do formy, na ní rozprostřete ovoce, překryjte zbytkem krému a dejte na pět hodin do mrazáku. Dort vyjměte a nechte 20 minut povolit, mezitím vložte do mrazáku ovoce na ozdobu. To potom rozložte na povrchu. Ihned podávejte.

Meloun s jogurtem

Ingredience na 4 porce:

- 1 žlutý meloun
- 1 lžice grenadiny
- ½ granátového jablka
- 4 lžičky černého sezamu

Frogurt

- 400 g bílého tučnějšího jogurtu
- 1 lžička vanilkového extraktu
- 1 lžice citronové šťávy
- 200 ml smetany ke šlehání
- 50 g moučkového cukru

Postup: Jogurt promíchejte s vanilkou a citronovou šťávou. Smetanu vyšlehejte s moučkovým cukrem dotuha a vmíchejte k jogurtu. Přendejte do uzavíratelné misky a za občasného promíchání čtyři hodiny nechte v mrazáku (hodinu ve zmrzlinovači). Meloun nakrájejte na plátky a z každé strany ho tři až čtyři minuty grilujte. Grenadinu rozmíchejte se čtyřmi lžicemi studené vody a granátovým jablkem. Meloun podávejte s kopečkem jogurtové zmrzliny, přelitý grenadinou s granátovým jablkem a posypaný černým sezamem.

Vafle se zmrzlinou a karamellem

Ingredience na 6–8 porcí:

Zmrzlina

- 250 ml plnotučného mléka
- 250 ml smetany ke šlehání
- 1 vanilkový lusk
- 100 g krupicového cukru
- 2 žloutky
- 2 vejce

Karamelová omáčka

- 250 g krupicového cukru
- 100 g másla
- 120 ml smetany ke šlehání

Vafle

- 125 g měkkého másla + na vymazání
- 125 g krupicového cukru
- 3 vejce
- 120 g hladké mouky
- ½ lžičky mleté skořice
- 1 lžička prášku do pečiva
- 50 g mletých mandlí

Postup: Mléko, smetanu, podélně rozříznutý lusk a cukr svařte. Ve vodní lázni prošlehejte žloutky s vejci. Tenkým proudem přilijte smetanovou směs bez lusu. Šlehejte, dokud hmota nebude krémová. Přeced'te, misku vložte do ledové vody a za stálého míchání nechte vychladnout. Přendejte do uzavíratelné misky a alespoň čtyři hodiny mrazte. Občas promíchejte. Cukr a máslo dejte na páněv a nechte zkaramelizovat. Přimíchejte horkou smetanu (při použití studené smetany by směs vypěnila). Nechte vychladnout. Máslo na vafle vyšlehejte s cukrem do pěny, pak jedno po druhém zašlehejte vejce pokojové teploty. Mouku promíchejte se skořicí, práškem do pečiva a mletými mandlemi. Zapracujte do máslové hmoty. Vaflovač vytřete kouskem másla, nalijte těsto a upečte zlatohnědé vafle. Podávejte s kopečkem vanilkové zmrzliny a přelité karamelovou omáčkou.

**Více gastro tipů
v letním dvojčísle
časopisu Food**

FO.O.D.

Existenciální tragikomedie o konci dávné celebrity

■ Poutavý moderní pohled na osud divokého dánského hrdiny 18. století se pod názvem Satisfakce 1720 dostává i do kin.

Iva Přivřelová

Viceadmirál Peter Wessel Tordenskjold byl na začátku 18. století slavným nejen ve Skandinávii. Dánský režisér Henrik Ruben Genz jej proto ve své novince Satisfakce 1720 zpodobnil jako dobovou variaci na dnešní rockové hvězdy. A to se všemi pitkami, sexem, sebeustrukcí a s prodejem suvenýrů, které k tomu patří.

Tordenskjold vystupuje po zemi před publikem nikoliv

s koncerty, ale s barvitým vyprávěním o svých odvážných bitevních manévrech. Samotná válka, v níž sebestředný Nor v dánských službách zářil, filmaře nezajímá. Celý film se odehrává v těch několika letech míru, které Tordenskjold zažil. A nabízí zajímavou vlastní interpretaci jeho skonu, k němuž oficiálně došlo v banálním souboji na podzim roku 1720.

Provokativní interpretace osudu dnes už pozapomenuté historické osobnosti sice nemusí tuzemský divák ocenit tolik jako fakt, že Genz, vítěz karlovarského Křišťálového glóbu za groteskní drama Ukutné šťastní, natáčel v Česku. I tak je toto moderní pojetí starého příběhu poutavé. Hit Rolling

Stones, který inspiroval mezinárodní název Satisfakce 1720, si bohužel tvůrci dovolit nemohli, zní tu aspoň méně úderná rocková hudba. Ta signalizuje, že se nedíváme na typické kostýmní drama.

Vše začíná jako skoro parodická komedie, v níž požitkářský a poněkud jednodušší hlavní hrdina v atraktivním podání norského herce v dánských službách Jakoba Oftebra řeší na proto-psychoanalýze svou nestálost a strach ze závazků. Peter zvládá běžný život jen za pomoci svého věrného sluhy Kolda. Pak se z filmu stane road-movie o cestě do Hannoveru za potenciální nevěstou, staré hříchy začnou vracet úder a Tordenskjoldova neschopnost fungovat

v míru (se Švédskem, s kolegy i se sebou samým) se stává námětem hořkého existenciálního dramatu. V něm Genze a jeho scenáristu, spisovatele Erlenda Loea, zajímá téma loajality, a hlavně to, proč některé celebrity končí špatně. Což není problém jen roku 1720.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Satisfakce 1720

(tragikomedie, Dánsko/Norsko/Česko/Švédsko, 98 minut)

Režie: Henrik Ruben Genz

Hrají: Jakob Oftebro, Martin Buch, Kenneth M. Christensen

Premiéra: 21. července

Hodnocení: 80 %

Krátce

Tuzemský film úspěšný na festivalu v Soulu

Český animovaný film Rosa & Dara a jejich velké prázdninové dobrodružství získal na festivalu animovaných filmů Seoul International Cartoon & Animation Festival v jihokorejském Soulu hlavní ocenění Distinction Award v dětské sekci.

Banderas Versacem

Antonio Banderas bude v novém filmu hrát italskou módní ikonu Gianniho Versaceho. Režisérem chystaného snímku bude Bill August. /čtk/

To podstatné
pro vás
na jednom
místě!

www.e15.cz

denikE15

@E15news

Foto dne

Foto: čtk

STŘEDOVĚKÁ KRÁSA. Bosenské „stećci“ ze čtrnáctého století, které stojí v oblasti Radimlja u města Stolac, jsou novým přírůstkem na seznamu světového dědictví UNESCO. Celkem 133 zachovalých náhrobků z této lokality představuje památku na křesťanskou sektu bogomilců.

Vědci zjistili, že...

...imunitní systém ovládá mozek

■ Neurologům a psychologům se otevírá široké pole výzkumu možného léčení Alzheimerovy choroby či schizofrenie.

Lékaři potvrdili existenci dosud neznámého mechanismu, prostřednictvím kterého může imunitní systém těla ovlivňovat chemické procesy v mozku související s náladou a společenským chováním. O revoluční existenci lymfatického systému v mozkové pláni vědci informovali už loni v létě. Ted'

přišli s potvrzeným příkladem funkce jednoho nosiče tohoto systému, takzvaného

interferonu gamma. Imunitní systém pomocí interferonů řídí odezvu těla na cizí

organismy v těle. Podle všeho však mají ještě další, dosud neznámou funkci.

Přínejmenším verze interferonu gamma v mozku stimuluje asociální chování, při kterém se jedinec straní kolektivu. Úlohu této molekuly se podařilo potvrdit při pokusech na myších. Lékaři považují za vysoce pravděpodobné, že stejný proces probíhá u lidí.

„Padla domněnka, že mozek a adaptivní imunitní systém jsou vzájemně izolované systémy,“ vysvětlil vedoucí výzkumu Jonathan Kipnis z University of Virginia. „Vztah lidí a patogenů tak

mohl ovlivnit vývoj našeho sociálního chování, v němž umožnil interakce potřebné k zajištění přežití druhu, ale zároveň minimalizoval dopady chorob, kterým vyšší sociální kontakt zpravidla vyhovuje,“ komentovali studii vědci na webu univerzity.

Podle lékařů je vysoce pravděpodobné, že imunitní systém hraje prostřednictvím podobných typů nosičů určitou roli u chorob jako autismus, Alzheimerova choroba či schizofrenie. Neurologům a psychologům se tak otevírá nové pole výzkumu a přístupů k možnému léčení těchto nemocí. /msc/

Foto: profimedia.cz

NOVÁ SOUVISLOST. Vědci objevili v mozkové pláni lymfatický systém, o kterém se dosud nevědělo.